

Drentse Heraldiek II

Redmer Alma

Zoals in de kranten uitgebreid te lezen was, heeft het Drents Heraldisch College het afgelopen jaar niet stilgezeten. De acht Drentse gemeenten die na de gemeentelijke herindeling nog geen wapen hadden, werden over nieuwe wapens en vlaggen geadviseerd. Voor de gemeenten Aa en Hunze en Noordenveld heeft dit geresulteerd in de verlening bij Koninklijk Besluit van een nieuw gemeentewapen. Naar verwachting zal volgend jaar heel Drenthe weer 'bewapend' zijn. Verschillende Drentse dorpen en buurschappen hebben verder de wens geuit om over een eigen vlag te beschikken en voor Gasteren en Eext werden daarom dorpsvlaggen ontworpen.

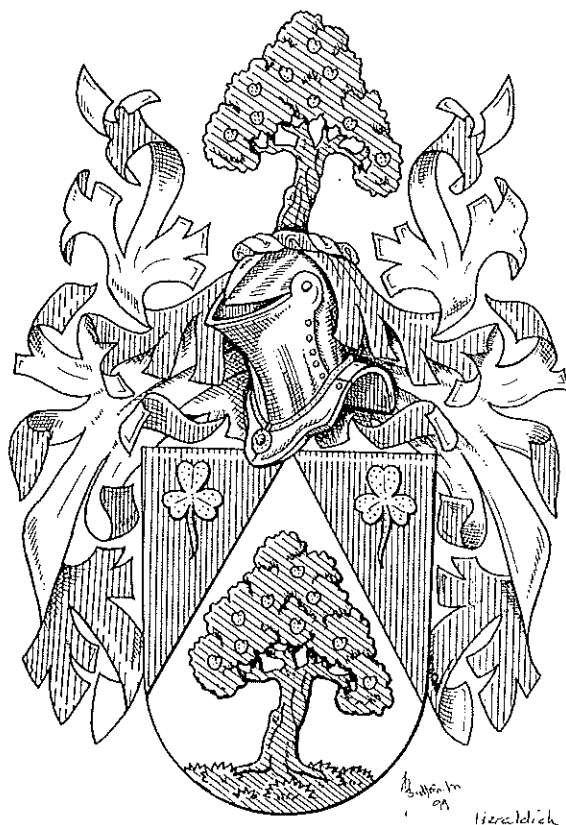
Op het gebied van de familieheraldiek is begonnen met het inventariseren van de vorig jaar verworven zegelcollectie. Aan het eind van 1999 zal de verzameling van ruim 10.000 zegelafdrukken voor belangstellenden toegankelijk zijn. Verder werd ook de zegelcollectie van het Rijksarchief Drenthe ter hand genomen. Een toegang tot de ruim 3000 waszegels, voornamelijk uit de periode vanaf de 14de tot de 19de eeuw, zal eveneens eind 1999 beschikbaar zijn.

Van verschillende particulieren mocht het D.H.C. informatie ontvangen over nog onbekende wapenafbeeldingen, zoals op zilverwerk en glas in lood. Wie meer van dergelijke verborgen gegevens kent, wordt van harte opgeroepen om deze met het D.H.C. (p/a Rijksarchief Drenthe) te delen.

Geregistreerde familiewapens

Het Drents Heraldisch College heeft het afgelopen jaar de volgende familiewapens geregistreerd.

2. Heida (Oranjewoud)

Beschrijving:

In zilver een groene geplante, goud gevruchte boom, rood gekapt, elk beladen met een gouden klaverblad.

Helmteken: de boom van het schild.

Helmkleden en wrong: rood, gevoerd van zilver.

Dit wapen is in 1998 ontworpen door D. Heida-Nienhuis te Westervelde en P. Bultsma te Kollum en is bedoeld voor het echtpaar Jeep Heida en Dirkje Heida-Nienhuis en zijn nakomelingen. De stamvader van het geslacht Heida, Jeip Jans, was in het begin van de 18de eeuw veehouder te Oranjewoud.

Het wapen is gebaseerd op een afbeelding in Rietstaps *Armorial général*, waar verwezen wordt naar een Boheemse familie Heyda. Om aan te geven dat dit een andere, niet verwante familie betreft is het wapen gebroken. In de linker- en rechterbovenhoek zijn klaverbladen aangebracht om het landelijke karakter van het bedrijf van de aanvragers, erfgoedlogies 't Oldehof te Westervelde, te benadrukken. De boom en de schildverdeling van het wapen-Heyda zijn behouden omdat zij daar eveneens goed bij aansluiten.

Lit.: E.H.H.M. Meima-Heida, *Van Friese stam* (Kampen 1980).

3. De Graaf (Hesselte)

Beschrijving:

Golvend doorsneden van rood en zilver met twee gezamenlijk uit de schildvoet naar links buigende bladerloze riethalmen, van het één in het ander, rechtshoven vergezeld van een zilveren huismerk in de vorm van een pijl, aan de basis een rechter- en in het midden een linker schuinstreep, beide evenwijdig aan de linkerszijde van de pijlpunt.

Helmteken: een uitkomende zilveren, rood getongde en genagelde leeuw.

Helmkleden: rood, gevoerd van zilver.

Dit wapen is in 1988 ontworpen door J. de Graaf Szn. en wordt geregistreerd op verzoek van de familievereniging De Graaf ten behoeve van de nakomelingen van Roelof Cents (1704-1769) en Femmigje Frericx Philips (1710-1773), voor zover zij de familienaam De Graaf dragen. De familie is afkomstig uit Hesselte, waar de stamvader Jan Reynders in het eind van de 16de eeuw landbouwer was. Latere generaties woonden langdurig in de omgeving van Steenwijk. De familienaam werd via vrouwelijke lijn ingebracht.

Het huismerk werd gevoerd door zowel Roelof Reynders (ca. 1630-1690/1691) als Hendrick Reynders (ca. 1625-1677/1680), beiden broers van Jacob Reynders (ca. 1631-1695), van wie de familie De Graaf afstamt.

Lit.: J. de Graaf Szn., *Geschiedenis en genealogie van de familie De Graaf, haar vier voorgaande generaties en hoe daaruit tevens de families Oost, (Van) Veen en Bijkerk zijn ontstaan* (Eemnes 1987).

Het wapen is tevens geregistreerd bij het Centraal Bureau voor Genealogie onder nummer 454/519.

4. Bijkerk (Hesselte)

Beschrijving:

Golvend doorsneden van blauw en zilver met twee gezamenlijk uit de schildvoet naar links buigende bladerloze riethalmen, van het één in het ander, rechtsboven vergezeld van een zilveren huismerk in de vorm van een pijl, aan de basis een rechter- en in het midden een linker schuinstreep, beide evenwijdig aan de linkerzijde van de pijlpunt.

Helmteken: een uitkomende zilveren rood getongde en genagelde leeuw.

Helmkleden: blauw, gevoerd van zilver.

Dit wapen is in 1999 ontworpen door C. de Graaf jr. en J. Bijkerk en is een breuk van het hierboven genoemde wapen-De Graaf. Het wordt geregistreerd op verzoek van J. Bijkerk ten behoeve van de nakomelingen van Reynder Jacobs Cents (1742-1809) en Sjoukje Cornelis Bijkerk (1748-1789), voor zover zij de familienaam Bijkerk dragen. De familie is afkomstig uit Hesselte, waar de stamvader Jan Reynders aan het eind van de 16de eeuw landbouwer was. Latere generaties woonden langdurig in de omgeving van Steenwijk. De familienaam werd via vrouwelijke lijn ingebracht.

Het huismerk werd gevoerd door zowel Roelof Reynders (ca. 1630-1690/1691) als Hendrick Reynders (ca. 1625-1677/1680), beiden broers van Jacob Reynders (ca. 1631-1695), van wie de familie Bijkerk afstamt.

Lit.: J. de Graaf Szn., *Geschiedenis en genealogie van de familie De Graaf, haar vier voorgaande generaties en hoe daaruit tevens de families Oost, (Van) Veen en Bijkerk zijn ontstaan* (Eemnes 1987).